

Žensko-muške bolesti

Epidemija infekcija

Čest razlog dolaska pacijentkinje ginekologu je pojačana vaginalna sekrecija, koja je uvek znak genitalne infekcije. Često je praćena svrabom, pečenjem, žarenjem, bolovima i smetnjama pri mokrenju. Kako se kod zdravih žena nalazi vrlo širok spektar bakterija, teško je utvrditi koje od njih su odgovorne za infekciju.

Danas se može govoriti o jednoj vrsti epidemije infekcija koje se prenose seksualnim putem. Za to je tipičan primer infekcija mikroorganizmom gonokok (gonoreja) i bakterijom *Chlamidia trachomatis*. To je rezultat liberalizacije seksualne aktivnosti, ranijeg započinjanja seksualnog života i povećane seksualne aktivnosti, seksualne aktivnosti sa više partnera, povećane mobilnosti stanovništva, alkoholizma, narkomanije, prostitucije.

Infekcije genitalnih organa prenose se najčešće polnim odnosima, ali je neke infekcije moguće preneti predmetima i rubljem koje žena upotrebljava, preko kade i bazena. Prenos infekcije sa majke na dete za vreme nege deteta takođe je moguć.

Grupe sekreta

Vaginalni sekret se deli na osnovu mikroskopskog pregleda u 6 grupa čistoće prema bakteriološkom nalazu.

Kod I grupe vaginalnog sekreta nalaze se samo Doderleinovi bacili sa deskvamiranim epitelnim ćelijama vagine. Ova grupa se smatra normalnom, kao i II grupa, kada se u sekretu nalaze retki leukociti i malo bakterija.

Kod III grupe vaginalnog sekreta postoji znatno povećanje bakterija, najčešće iz familije koka (*Streptococ*, *Stafilococ*, *Enterococ*) i Ešerihije coli, uz znatno povećan broj leukocita. Sekret je obilan, gnojav, neprijatnog mirisa, žućkastomrk ili žućkastozelen, leči se antibioticima.

U IV grupu vaginalnog sekreta spada gonoreično oboljenje (gonoreja) koje se prenosi polnim odnosom. Izaziva ga mikroorganizam gonokok. Gonoreja je stara bolest koja zadaje nove probleme, jer se i pored efikasne terapije, broj obolelih poslednjih 20-ak godina u razvijenim zemljama povećava. Za razliku od većine polnih bolesti, gonoreja u prvom redu pogađa muškarce. Manifestuje se jakim pečenjem pri mokrenju, mutnom mokraćom, jakim bolovima i gnojnim iscedkom.

Kod žena su simptomi slabije izraženi: neznatan bol i pečenje pri mokrenju što može da liči na upalu bešike, bol u donjem delu stomaka i oskudan beli sekret koji se teže primećuje.

Nepravilno lečenje ili zapuštanje ove bolesti ima slične posledice kod muškaraca i žena. Kod muškarca začepljenje semnih kanala, a kod žene začepljenje jajovoda, pa se kao posledica može javiti sterilitet. Zaražena majka može preneti infekciju na novorođenče što se ispoljava kao gonokokna upala očiju.

Na širenje infekcije značajno utiču tzv. asimptomatske infekcije. U akutnoj fazi upale javljaju se opšti znaci infekcije, temperatura i malaksalost. U kasnijem toku bolesti oni nestaju.

Lečenje gonoreje može biti kompleksno, a razlozi su otpornost gonokoka, udruženost infekcije sa sifilisom ili hlamidijama, lokalizacija gonokokne infekcije. Gonoreja se leči antibioticima i već posle nekoliko dana simptomi nestaju i vrlo brzo dolazi do izlečenja. Međutim, gonokoki, kao i drugi mikroorganizmi, postepeno razvijaju otpornost na antibiotike, pa se neki od oblika ove bolesti već danas veoma teško i dugo leče.

Kod V grupe vaginalnog sekreta pored dosta leukocita i patogenih bakterija (koka i bacila) predominira parazit *Trichomonas vaginalis*.

Najvažniji simptomi su obilna žutozeleno sekrecija iz vagine koja ima karakterističan neprijatan miris, zatim osećaj svraba i pečenja, nabubrelost vaginalne sluzokože, česti bolovi pri odnosu. Infekcija zahvata matericu i mokraćni kanal. Muškarci imaju tegobe pri mokrenju, a može doći i do upale genitalnih organa.

Prisustvo trihomonasa u vagini mnogo je češće nego što pokazuje procenat trihomonadnog kolpitisisa. Kod velikog broja žena trihomonas u genitalnim organima ne izaziva nikakve simptome. Simptomi se vrlo često primećuju nakon menstruacije, kada su uslovi za razmnožavanje ovog parazita posebno povoljni. Kod oko polovine zaraženih žena simptomi su slabo izraženi. Kod oko četvrtine žena simptomatologija može biti veoma izražena i izazvati velike neugodnosti i neprijatnosti. Tablete, u kombinaciji sa vaginaletama se uzimaju 7 – 10 dana, a lečenje se ponavlja posle 15 dana.

U VI grupi vaginalnog sekreta nalazi se gljivica *Candida albicans* u znatnom broju, leukociti i gnojne bakterije. Kod infekcije kandidom najčešći simptom je intenzivan svrab u predelu spoljašnjih genitalija i vagine. Sekret je gust, beličast, sirastog izgleda, ponekad kiselkastog mirisa. Tri četvrtine žena kod kojih je izolovana kandida su bez tegoba. Neizlečena bolest može da izazove upalu jajovoda što može biti uzrok neplodnosti, a može da se proširi i na matericu i jajnike.

Kandidijaza je česta u trudnoći i kod obolelih od diabetes mellitusa. U trudnoći, infekcija kod novorođenčeta može da izazove teški oblik konjuktivitisa ili upalu pluća. Primenom antimikotika širokog spektra utiče se na razvoj normalne flore u vagini što sprečava intenzivniji razvoj ove infekcije. Kandida se leči lekovima protiv gljivičnih oboljenja a po savetu lekara.

Mogu postojati i mešovite grupe vaginalnog sekreta (III i V, III i VI). Stepene čistoće vaginalnog sekreta od III do VI grupe su patološki i zahtevaju odgovarajuće lečenje.

Podela vaginalnog sekreta u grupe čistoće služi samo za grubu orijentaciju, da li se radi o normalnom ili patološkom sekretu.

Pre svakog lečenja potreban je detaljan opšti i ginekološki pregled žene sa ciljem da se otkrije pravi uzrok vaginalnog fluora. Prilikom uzimanja anamneze treba se obavestiti o kakvom se sekretu radi i koliko dugo traje. Potrebno je saznati da li se pojačana vaginalna sekrecija pojavila posle porođaja, pobačaja ili uskoro posle polnog odnosa. U svakom slučaju patološkog vaginalnog sekreta potrebno je uzeti vaginalni i cervikalni bris na bakteriološku kulturu i antibiogram, radi efikasnijeg lečenja. Efikasna terapija patološkog vaginalnog sekreta je moguća samo ako se zna kakva je infekcija u pitanju.

Osnovni principi terapije kolpitisisa su uništenje uzročnika infekcije, obnavljanje normalne vaginalne flore i normalne kiselosti vagine i regeneracija vaginalnog epitela.

Profilaksa kolpitisisa sastoji se u striktnom sprovođenju lične higijene i higijene polnih organa, u izbegavanju nepotrebnih intervencija na unu-

trašnjim polnim organima, naročito u izbegavanju namernih pobačaja. U profilaksi kolpitisisa, pored podizanja zdravstvene i higijenske svesti, važnu ulogu ima i širenje kontracepcije.

Ne živite u zabludi

Za prenošenje bolesti je dovoljan samo jedan polni odnos. Obavezno je lečenje oba partnera, inače su recidivi vrlo česti. Nijedna infekcija se ne leči spontano i potrebno je obavezno potražiti lekarsku pomoć. Na ove bolesti se ne stiče imunitet i kad god se dođe u dodir sa mikroorganizmom postoji mogućnost zaraze. Čim se javi sumnja na neku infekciju treba se suzdržati od polnih odnosa sve do završetka lečenja.

Mr. sci. med. dr Gordana A. Ilić

Otkriće AIDS-a početkom osamdesetih godina je veoma uticalo na navike u polnom odnosu, ali je oprez kratko trajao, što potvrđuje i sve veći broj obolelih od bolesti koje se prenose polnim putem. One najčešće pogađaju adolescente, a zanimljivo je da mnogo mladih veruje da kontracepcijska pilula štiti i od ovih oboljenja.

**Specijalistička
ginekološko - akušerska
ordinacija**

Zemun-centar
Dubrovačka 3
Tel: 011/3163-074

